

عنوان طرح پژوهشی:

بررسی عفونت های بیمارستانی در بیماران بستری بیمارستان امام حسین(ع) مشهد
در طی ۳ سال اخیر (۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹)

مسئول طرح پژوهشی:

دکتر عبدالرزاق کمالی اردکانی - متخصص داخلی

پژوهشگران:

امین جنتی - کارشناس پرستاری - کارشناس ارشد آموزش پزشکی - سوپروایزر آموزشی
معصومه غنی آبادی - کارشناس پرستاری - کارشناس کنترل عفونت ها

استاد راهنما:

دکتر رضا بلندنظر - متخصص بیماری های عفونی

مجری طرح:

واحد خدمات درمانی و پرستاری
کمیته بهداشت، کنترل عفونت های بیمارستانی و لنژ
دفتر بهبود کیفیت

مکان اجرا: بیمارستان امام حسین(ع) مشهد

زمان اجرا: فروردین ۱۳۸۷ تا اسفند ۱۳۸۹

چکیده پژوهش

عفونت های بیمارستانی امروزه بسیار مورد توجه است و خطر بروز آن ها حتی در مجهزترین بیمارستان های کشورهای پیشرفته نیز وجود دارد. عفونت های بیمارستانی سبب افزایش مدت اقامت بیمار در بیمارستان و بروز عوارض ناشی از آن و افزایش هزینه های بیمارستانی می شود. هر چند امکان حذف کامل این عفونت ها وجود ندارد ولی می توان با اقدامات مناسب میزان آن ها را کاهش داد. در این پژوهش عفونت های بیمارستانی در بیمارستان امام حسین(ع) مشهد در طی ۳ سال (۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹) مورد بررسی قرار گرفته است.

هدف کلی

بررسی وضعیت عفونت های بیمارستانی در بیماران بستری در بیمارستان امام حسین(ع) در سال های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۹

اهداف ویژه

بررسی و مقایسه عوامل خطر و اقدامات تهاجمی، جنسیت، سن، نوع بخش بستری و کد NNIS در سال های مورد مطالعه، میزان شیوع انواع عفونت های بیمارستانی و میزان شیوع میکروارگانیزم های مختلف در سال های مورد مطالعه.

روش اجرایی پژوهش

این پژوهش یک مطالعه هم گروهی گذشته نگر و توصیفی مقطعی می باشد.

ابزار جمع آوری اطلاعات فرم های بیماریابی و لیست خطی عفونت های بیمارستانی ارسال به دانشگاه علوم پزشکی مشهد بوده است. کل نمونه های مورد بررسی ۱۰۵ نفر از بیماران مشکوک و موارد قطعی عفونت های بیمارستانی بودند که موارد قطعی به طور کامل بررسی شدند ولی موارد مشکوک به صورت تصادفی مورد مطالعه قرار گرفتند. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آزمون پیرسون کای - اسکوئر تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها

میزان شیوع عفونت های بیمارستانی در هر سال ۰/۱ درصد کل بیماران بستری می باشد. در طی سال های مورد بررسی ۳۶٪ نمونه ها مذکر و ۶۴٪ مؤنث بودند. در بررسی رابطه بین جنسیت و بروز عفونت ارتباط معنادار مشاهده نشد. ($P=0/18$) بیشترین فراوانی سن بیماران مبتلا به عفونت مربوط به گروه سنی زیر یک سال (نوزادان) به میزان ۵۰٪ بود. ارتباط معنادار بین سن و بروز عفونت با $P=0/063$ Value وجود نداشت.

میانگین سنی نمونه ها 28 ± 1 سال و میانه ۲۴ سال می باشد.

۵۰٪ موارد عفونت مربوط به بخش NICU و کمترین موارد عفونت در بخش CCU و ICU دیده شده است. آمار بخش ICU نیز با توجه به زمان افتتاح آن (زمستان ۱۳۸۹) ۲ مورد بوده است. هر چند آمار مربوط به بخش NICU با اقدامات پیشگیرانه و راهکارهای مناسب به تدریج به میزان ۱۸٪ کاهش یافته است در بررسی تعیین رابطه بین نوع بخش بستری و بروز عفونت بیمارستان با $P=0/07$ ارتباط معنادار مشاهده نشد.

در مقایسه میزان بیماران مبتلا به عفونت بیمارستانی به تفکیک کد NNIS در سال های مورد مطالعه عفونت جراحی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. (۴۳٪) و عفونت ادراری در این بررسی تنها ۲ مورد (۳٪) مشاهده شده است. جواب کشت مثبت در این مطالعه ۸۵٪ و شایع ترین میکروارگانیزم E.coli به میزان ۱۶٪ و انتروباکتر به میزان ۱۵٪ بوده است. باسیل گرم منفی و فلاووباکتریوم هر کدام ۱٪ فراوانی ها را به خود اختصاص داده اند. در بررسی تعیین رابطه بین نوع میکروب گزارش شده در جواب کشت و نوع عفونت (کد NNIS) در آزمون پیرسون کای-اسکوئر با توجه به $P = 0/001$ رابطه معنادار مشاهده شد.

نتیجه گیری

شیوع عفونت های بیمارستانی در هر سال ۰/۱ درصد کل بیماران بستری بوده است. گزارش دهی صحیح و به موقع موارد عفونت بیمارستانی برای چهار نوع عفونت شایع و با استفاده از الگوریتم تشخیصی به عهده تیم کنترل عفونت بیمارستان می باشد. آموزش و توجیه سرپرستاران بخش ها و سوپروایزر آزمایشگاه برای گزارش موارد مشکوک به عفونت بیمارستانی ضروری است. در این مطالعه بخش NICU بالاترین میزان عفونت های بیمارستانی را به خود اختصاص داده است که نشان دهنده گزارش دهی دقیق آن بخش بوده و نیز به دلیل اقامت طولانی مدت بیمار در بخش های ویژه احتمال بروز عفونت بیشتر می باشد. آمار عفونت های بیمارستانی در کمیته بهداشت و کنترل عفونت این مرکز مطرح شده و راهکارهای مناسب و اقدامات پیشگیرانه به اجرا گذاشته شدند.

واژگان کلیدی:

عفونت ، عفونت بیمارستانی، نظام کشوری مراقبت عفونت های بیمارستانی (کد

NNIS)